

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 151

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2186) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2186 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni10

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin10

• Karar Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1434320 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararı”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2186)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

25/11/2004 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması” 16/3/2005 tarihli ve 5318 sayılı Kanun ile uygun bulunarak 13/4/2005 tarihli ve 2005/8734 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış ve 1/7/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tunus tarafının ikili ticaretin daha dengeli bir yapıya kavuşturulmasına ilişkin bazı taleplerinin karşılanmasını teminen Tunus’un ülkemiz menşeli bazı sanayi ürünlerine uygulanacak gümrük vergilerini kısıtlı bir süre için yukarı yönlü revize etmesi ve ülkemizin az sayıdaki tarım ürünlerinde mevcut kotaları iyileştirmesi hususlarında mutabakata varılmıştır. Bu çerçevede, bahse konu Anlaşma ile kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararı 3/12/2023 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-227630

27 Mayıs 2024

Konu: Türkiye - Tunus Ortaklık Konseyi Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 3 Aralık 2023 tarihinde İstanbul’da imzalanan 1/2023 Sayılı Kararını Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

12/07/2024

Esas No: 2/2186

Karar No: 121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2186 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 10/07/2024 tarihinde yaptığı 10’uncu toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 27/05/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 3 Aralık 2023 tarihinde İstanbul’da İmzalanan 1/2023 Sayılı Kararı”, 28/05/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2186 esas numaralı Kanun Teklifi 29/05/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 10/07/2024 tarihli 10’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, ikili ticaretin daha dengeli bir yapıya kavuşturulmasına ilişkin Tunus tarafının bazı taleplerinin karşılanmasını teminen, Tunus’un kısıtlı bir süre için Karar’ın ekinde listelenen Türkiye menşeli bazı ürünlere uygulanacak gümrük vergilerini yukarı yönlü revize etmesi ve mevcut kotaları iyileştirmesi hususlarında mutabakata varılan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyi Kararı’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran tarafından;

Kuzey Afrika ülkelerinden Tunus’un yaşamakta olduğu ekonomik güçlüklerden ötürü ticaret hacmimizin 2023’te yüzde 26’lık bir düşüş gösterdiği ve 1,55 milyar dolara gerilediği,

İki ülke ticaret bakanlarının ticaret hacmini ilerletmek için son dönemde önemli temaslarda bulundukları, ilişkilerin potansiyelini ve ekonomik konulardaki iş birliği fırsatlarını ele aldıkları,

Ticari iş birliğimizin mihenk taşıını teşkil eden Türkiye Tunus Serbest Ticaret Anlaşması’nın geçtiğimiz sene Tunus’un beklentilerini de göz önünde bulundurarak gözden geçirildiği ve bu çerçevede ekonomik ilişkilerimizin “kazan kazan” anlayışıyla geliştirilebileceğinin değerlendirildiği,

2023 yılı kasım ayında Ankara’da gerçekleştirilen Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komite Toplantısı neticesinde 3 Aralık 2023 tarihinde İstanbul’da imzalanan Ortaklık Konseyi Kararı’nın, Serbest Ticaret Anlaşması’nın yürürlükte kalmasının temini ve ticaret hacmimizi geliştirmek için önem taşıdığı,

Komisyon üyeleri tarafından;

Tunus’un, Türkiye’den gelecek bazı ürünlerde neden vergi artırımı yönünde bir politika değişikliğine gittiğine ilişkin soru Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran ve Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürü Hüsnü Dilemre tarafından cevaplandırılmış olup bu kapsamda;

Ticaret hacmindeki dengesizliğin her iki tarafı da gözeterek gerçekleştirildiği, bunun gözetilmemesi durumunda tarafların ileride bu anlaşmayı gözden geçirmeyi ya da anlaşmadan tamamen çekilmeyi düşünebilecekleri ve bu çerçevede Tunus’un isteklerinin göz önünde bulundurulduğu,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3291

Serbest ticaret anlaşmalarında gümrük vergilerini sıfırlamanın söz konusu olduğu, Tunus'un, 2018 yılında bazı ürünlerde tekrar gümrük vergileri uygulamaya başladığı ve diğer ülkelerin uyguladığı gümrük vergisinin yüzde 90'ını Türkiye'ye uygulamaya başladığı,

Benzer bir tecrübenin Ürdün ile yaşandığı ve Ürdün'ün serbest ticaret anlaşmasını iptal ettiği, aynı şeyi tekrar yaşamamak üzere Tunus ile masaya oturulduğu,

Anlaşmanın 17'nci maddesinin Tunus'a böyle bir olanak verdiği ancak onun da süresinin geçtiği,

Tunus ile yapılan müzakereler sonucunda 777 üründen 277 üründe anlaşmaya varıldığı ve Tunus'un gümrük vergilerinin belli bir oranda yukarı çektiği, bu ürünlerin beş yıl süresinin var olduğu, üç yıl boyunca gümrük vergilerinin diğer ülkelere uyguladıklarının yüzde 75'ini uygulayacakları ve son iki senede de tekrar sıfırlayacağı,

Serbest ticaret antlaşmasındaki takvimin uzatılması noktasında anlaşmaya varıldığı,

Bazı tarım ürünlerinde de zaten kota verildiği ve o kotaların genişletilmesinin talep edildiği ve sağlandığı, böylece anlaşmanın iptal edilmesinin engellenmiş olduğu,

Beş yıl sonunda takvimi biraz uzatmak suretiyle sanayi ürünlerinde de yeniden sıfırlamanın sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak ile İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Gaziantep	Ankara	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
(Muhalefîm)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep

Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	İstanbul	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye		Üye
<i>Ziya Altunyaldız</i>		<i>Metin Ergun</i>
Konya		Muğla

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ALANI TESİS EDEN ORTAKLIK ANLAŞMASI İLE KURULAN TÜRKİYE-TUNUS ORTAKLIK KONSEYİNİN 1/2023 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 3 Aralık 2023 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması ile Kurulan Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin 1/2023 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ ARASINDA SERBEST TİCARET ALANI TESİS EDEN ORTAKLIK ANLAŞMASI İLE KURULAN TÜRKİYE-TUNUS ORTAKLIK KONSEYİNİN 1/2023 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ-TUNUS CUMHURİYETİ ORTAKLIK KONSEYİ
KARARI
No.1/2023**

ORTAKLIK KONSEYİ:

Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması Kuran, 25 Kasım 2004'te imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasını (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) göz önünde bulundurarak;

Anlaşma'nın idaresi için, Anlaşma'nın "Türkiye-Tunus Ortaklık Konseyinin Ortaklık Konseyi'ni Kuran" 40. Maddesini, "Ortaklık Konseyi'nin Görevlerini Belirleyen" 41. Maddesini ve "Ortaklık Konseyi'nin Usullerini Belirleyen" 42. Maddesini dikkate alarak;

Tarafları Anlaşma'yı değiştirmek için yetkilendiren Anlaşma'nın 50. "Tadilatlar" ve 51. Anlaşma'nın "Protokoller ve Ekler" Maddelerini göz önünde bulundurarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1

1. Tunus tarafı, istisnai bir önlem ve Anlaşmanın 5. Maddesi'nin "İthalat Gümrük Vergileri ve Eş Etkili Vergiler" hükümlerinden sapma olarak bu Kararın Ek-1'de listelenen Türkiye menşeli ürünler için yeniden gümrük vergileri uygulamaya koyacaktır.
2. Bu gümrük vergileri, Ek 1'de listelenen ürünlere 5 yıl süreyle uygulanacaktır.
3. Söz konusu önlemlerin sonucunda, Türkiye menşeli ürünlerin Tunus'a ithalatında uygulanan gümrük vergileri ad valorem olarak %25'i geçmemeli ve EK-1'de belirtilen Türkiye menşeli ürünler için üçüncü ülkelere uygulanan MFN (en çok kayırlan ülke) oranının en az %25'i kadar bir tercih ögesini barındıracaktır. Bu önlemlere tabi ürünlerin toplam ithalat değeri, istatistiklerin bulunduğu son yıldaki Türkiye'den ithal edilen toplam sanayi ürünleri ithalatının %20'sini aşmayacaktır.
4. Gümrük vergileri 3 yıl süreyle uygulanacak ve 3. yıldan sonra bu gümrük vergileri iki eşit aşamada kademeli olarak kaldırılacaktır. Tüm gümrük vergilerinin kaldırılmasından sonra Ek 1'de listelenen ürünlere ithalatı yeni gümrük vergileri ve/veya eş etkili vergiler getirilmeyecektir.

Madde 2

Bu Kararın yürürlüğe girmesinden altı ay sonra, Ortaklık Konseyi her yıl ikili ticaretin gelişimini değerlendirecektir. Ayrıca Ortaklık Konseyi, bu Kararın uygulanmasını, Ek 1'de belirtilen ürün kapsamının azaltılması veya mümkün olduğu hallerde gümrük vergilerinin düşürülmesi amacıyla gözden geçirecek ve karşılıklı müzakerat ile gerekli değişiklikleri yapacaktır.

Madde 3

“Turkey” kelimesi, Anlaşma’nın neresinde geçerse geçsin, “Türkiye” kelimesi ile değiştirilecektir.

Madde 4

Anlaşma’nın II. Protokolü’nün A Tablosu, işbu Kararın Ek II’sinde gösterildiği şekilde güncellenmiştir.

Madde 5

Bu Karar, yürürlüğe girmesi için ulusal mevzuatına uygun olarak iç prosedürlerini yerine getiren Taraf için yürürlüğe girecektir.

Bu Karar, *mutatis mutandis*, Taraflar arasındaki Anlaşmanın parçasını oluşturmakta ve içine derç edilerek Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını tesis etmektedir.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Kararı imzalamışlardır.

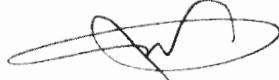
Bu Karar İstanbul’da, 3/12/2023 tarihinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Arapça, İngilizce dilinde ikişer orijinal nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşma’nın yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

**TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ADINA**

Prof. Dr. Ömer BOLAT

**TUNUS
CUMHURİYETİ
ADINA**

**Kalthoum BEN REJEB
GAZZAH**

Ticaret Bakanı

**Ticaret ve İhracatı Geliştirme
Bakanı**

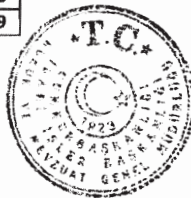
2

EK-1

320810	401700	620433	620443	700910	732620
320820	420211	610462	610452	700992	760410
320910	420221	620339	620462	701337	760421
320990	420222	610822	620520	701342	761010
321000	420231	630221	611596	701399	821520
321100	420232	630190	620630	721320	821599
321490	420291	640411	620891	721430	830210
330300	420292	621143	640420	721491	830220
330410	420299	640359	620192	392690	841451
330420	420330	620312	610459	730619	841520
330510	441112	610831	611780	721720	841581
330520	441113	610910	620422	730830	841583
330530	721391	610990	611019	721730	841590
330610	441232	621710	621790	441011	841620
330710	481810	611030	620590	730640	841720
340111	481820	611120	610230	730650	841780
340119	481930	610590	640351	730661	841790
340130	481940	620452	610310	730690	721621
340242	481950	621139	630399	721710	841850
340291	481960	610130	630539	730840	841861
340299	482010	610422	611231	731010	841891
340600	482020	610719	620439	731021	851220
350610	482030	610423	630392	731431	841912
350699	482090	620293	630299	731439	845019
391732	721499	611595	630419	731441	845090
391733	482190	611241	630291	731442	850410
391739	482320	611790	630532	731449	850421
392290	482361	610449	620219	731450	850431
392340	482369	611610	621050	731812	850432
392390	482370	610690	620331	731813	850720
392410	482390	640391	611599	731814	850940
392490	610443	610290	610429	731816	841840
392510	640399	611510	630619	731819	853521
392530	640620	620349	640299	731821	853650
392610	620213	630231	620199	731822	853710
441114	620193	610190	610433	731823	853952
400811	610711	630259	630319	731824	854080
400819	610342	640520	630900	731829	940410
400829	610463	611420	611190	731940	940490
400941	610821	620299	640419	731990	940541
401150	630140	610469	620119	732010	940542
401163	620332	621290	611239	732020	940549
401190	640690	640510	610439	732090	
401193	640610	610349	610339	841830	
401320	640291	611219	630510	732190	
401519	621210	640220	700510	732490	
401590	630612	620442	700529	732619	

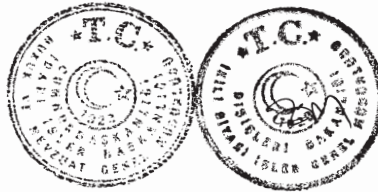
Handwritten signature or mark.

Handwritten signature or mark.

EK-2
Protokol II Tablo A

080410	6000 ton için '%0
2103.90.90.00.13	700 ton için '%0
220400	5.000 hektolitre için %50 gümrük vergisi indirimi
070991	300 ton için %0
080930	200 ton için %0
151800	200 ton için %0 (1518.00.31.00.00)
170490	200 ton için %0
230990	300 ton için %0
2009	300 ton için %0
0709.99	100 ton için %0

2

TBMM Basımevi - 2024